

KÖFIZETÉ...
Romániában

Egész évre — 850
Félévre — 460
Negyedévre — 240
Egy hónapra — 85
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lej
Bukarestben — 5.—

Üsehszlovákiában

Egy hónapra — csk 35.—
Egy szám — 150

W KEELET

ESIDU POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. Baron h. Pop. (Brassai-utca) 10.
Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a szerkesztőséghez címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza.

1924 november 13 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár ★ VII. évfolyam ★ 253 szám

5685. Machesvan 16

Bibescu herceg ismét megnyugtát

A romániai antiszemita mozgalmak ak van egy igen figyelemreméltó, mondhatnánk kedves kísérő jelensége. Valahányszor itthon antiszemita botrány történt, például megnyugtatás néhai zsidót, vagy felrobbantnak egy zsidó templomot, négy-öt nappal később megjelenik a bukaresti lapokban Bibescu herceg arcképe. Kedves arcú, jószágos mosolyu gentleman, aki Romániát a washingtoni Fehér Háznál képviseli. A kép mindig abból az alkalomból jelenik meg, hogy Bibescu herceg elment az Amerikában élő romániai zsidókhoz és megnyugtatta őket, hogy nem történt otthon semmi különösebb baj, a hírek tuloztak és a korú any egyébként is erélyes kézzel fojt el minden antiszemita kilengést. Harom év óta, mióta Romániában olyan heves lendülettel megindult a zsidók elleni hadjárat, nem telik el két-három hónap, hogy Bibescu herceg fényképe meg ne jelenne a fővárosi lapokban. A nemes herceg hol egy zsidó népgyűlésen, hol egy színházban, hol valami nagyobb szabásu zsidó lakodalmon jelenik meg és rendületlen hitartással száll szóra Románia jóhírnevéért. Manciu jasi rendőrprefektus meggyilkolása után szinte üfretlenül vártuk már Bibescu herceg fényképét és mára tényleg megerészett. A fénykép mellett a megszokott tudósítás:

Bibescu herceg, Románia amerikai követe meglátogatta a fiadefiai zsidókat és beszédet tartott a zsidók romániai helyzetéről. A követ ismertette a romániai antiszemita mozgalmat és hangsúlyozta, hogy a kormány erős kézzel fogja megfékezni az erőszakoskodásokat. A gyűlés bizalmát fejezte ki az ország józan lakosságának politikája iránt.

Be kell vallanunk, nagyon jól esik nekünk, hogy Bibescu herceg olyan nagy súlyt helyez rá, hogy az Amerikába szakadt romániai zsidók jó véleményrel legyenek egykori hazájukról és hogy a honfitársai érzést olyan melegén ápolja. Bibescu herceg egész szorgalmas zsinagógalátogató lett odahint Amerikában és ezt kétségtelesen érdeméül kell betudnunk. Nem hallgatnunk el azonban a felvokadó kérdést, vajjon csak a zsidók iránt táplált platonikus szerelem készteti a herceget ezekre a szép megnyilatkozásokra? Egészen bizonyos, hogy Bibescu legább annyira szereti a románokat, mint a zsidókat és még bizonyosabb, hogy ezek a látogatások és kijelentések legalább annyira történnek Románia érd kében, mint a zsidók kedvéért. Az a tény, hogy amerikai követünk olyan nagy súlyt helyez az ottani zsidóság jó véleményére, nemcsak azt bizonyítja, milyen súlyuk van az Amerikában élő román zsidóknak, de azt is, milyen búságesek azok a zsidók Romániához, mennyi érdeklődéssel kísérik sorát és milyen hasznos szolgálatakat tettek már eddig is az országnak. Pedig ezeknek az embernek nagyrészt az osztrák és a pogromtól való rettegés hajtotta ki Amerikába. A századeleji regátbeli pogromok idején több mint ötven ezer romániai zsidó vándorolt ki Amerikába. És ezek a zsidók mégsem gondolnak haraggal elítelve egykori hazájukra, hanem most is, amikor szabadságban és jólétben élnek, értékes barátsai Romániának.

Ezért helyez olyan nagy súlyt Bibescu herceg arra, hogy ezek előtt a zsidók előtt lehetőleg szépítsa az itthon végbemenőket és megnyugtassa őket a jövő felől. Ránk nézve nem bírnak különösebb jelentőséggel ezek a megnyilatkozások, de azért mégis szép és helyes gesztusnak tartjuk. Csak hogy ez egymagában nem elegendő. Azzal, hogy a herceg megnyugtatta az amerikai zsidókat, még nincsen elintézve a romániai zsidókérdés és még nincsen befejezve Bibescu missziója. Nem bírnék, hogy Bibescu herceg ezt a kérdést is az ő ismeretes

kozmius világszemléletével, amellyel az Einstein fele relativitás elméletet a politikára is akarla alkalmazni, véli elintézhetőnek. E relativitás elmélet szerint csakugyan elegendő, ha Bibescu egyszerűen megnyugtátja az amerikai zsidókat, amikor bennünket itt fildöznek. Talán az amerikai zsidóknak is elegendő. Talán, de nem biztosan. Nekünk azonban semmi esetre sem elegendő. Mi nem érhetjük be azzal, hogy ezen a világon minden relativ, vagyis, ha Bibescu herceg az amerikai zsidókkal nem létezőnek tudja elhitetni a romániai antiszemitizmust, akkor csakugyan nem is létezik, mert az útéteket végeadményben mi kapjuk. Bibescu hercegnek tehát, ha csakugyan kezéje javát akarla szolgálni, nem szabad meg-

elégednie a megnyugtató kijelentésekkel és frázisokkal, de minden erejével kell ráhatnia a kormányra és a román közvéleményre, hogy az antiszemitizmus gyűlölködő értzszakosságai csakugyan és abszolút értelemben megszűnjenek, mert ha nem, úgy az amerikai zsidók hamarosan rá fognak jönni, hogy Bibescu herceg hozzájuk intézett szavai csak *relativ igazságok* csak néhány *nopig igazságok*, míg az itthoni megbízható információk meg nem cáfolják ezokat. És akkor vajmi keveset fognak érni a herceg megnyugtató szavai és az amerikai zsidók, akiknek a barátságára pedig nagy súlyt helyez Bibescu herceg, rá fognak jönni arra, hogy Romániában semmi sem változott...
m. e.

A pénzügyminiszter nyilatkozik az ország gazdasági fejlődéséről

Kifizetik a kincstári honokat. Javulóban az ország közgazdasági helyzete

(Bucaresti-Bukarest, november 12. Az *Uj Kelet tudósítójától*.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter a lapoktan fogadta a „Neue Freie Presse“ munkatársát és terjedelmesen nyilatkozott a kormány politikájáról és az ország közgazdasági problémáiról.

— A román pacifista politika általános irányvonalait — kezdte a miniszter — az határozza meg, hogy az ország mai politikai határai egyuttal annak etnografiai határai. Románia geográfiai helyzete arra utal bennünket, hogy szomszédainkkal a lehető legjobb viszonyt tartsuk fenn. A lengyel, csehszlovák és jugoszláv szövetségek mellett Romániának az a szándéka, hogy Ausztriával, Magyarországgal és Bulgáriával ismét az elérhető legnormálisabb viszonyok között élhessünk és bizonyos, hogy ezek az országok hasonló szándékkal viseltetnek a megkötött és még megkötendő szerződések megalatásánál.

A Duna jelentősége

— Románia gazdasági viszonyait hat szomszédával való politikai viszonya határozza meg. Ami Ausztriát illeti, annak a felső Duna mellett való fekvése olyan momentum, amely a Romániával való árcserét lehetővé teszi. Romániának, amely a Fekete-tenger partjain fekszik és birtokolja az alsó dunai medencét, Ausztriával közbe vízitranszport lehetőségei vannak és a két ország közvetlen kereskedelmi kontaktusát ennek köszönheti.

— Románia nemzetközi gazdasági viszonyait leginkább az jellemzi, hogy az ország részint nyers-termékek, részint ipari fél- és készáruat termel. Az utóbbi kategória alá esik az ország legfontosabb terméke: a petroléum. Románia éppen ezért képes arra, hogy kereskedelmi kapcsolataikat létesítsen épugy agrár, mint ipari államokkal.

— Az utolsó évek politikája lehetővé tette, hogy Románia számára megnyíljanak Közép-Európa piacai. Az árcsere azonban közlekedési eszközökét követel és ebben a tekintetben az ország a háberu után óriási nehézségekre akadt. A mai Romániában négyféle vasúti rendszer találkozott, ezeknek azonban az új gazdasági és földrajzi viszonyokhoz most már hozzá kell igazodniuk. A legnagyobbított román tirodalom fő forgalmi gépontjait meg kell erősíteni. Azonban a vasutakat mentesíteni lehet részben azzal, hogy a Dunát, ezt a nagyon is kedvező közlekedési utat alaposan kihasználjuk. Ez a folyam, amely a világháboru óta nemzetközivé lett, tekintve a dunai medence mellett fekvő államok együttműködését és a jól kiépített kikötőket, olcsó és közvetlen forgalmi eszköze lett az áruközlekedésnek. Ausztria, amely ipari állam és amelynek szüksége van mezőgazdasági termékek behozatalára, élénk forgalmat fejt ki Romániával, amely viszont az osztrák ipari termékek számára vált fejlődőképese piasca. Bécs a Dunának azon a

partján fekszik, ahol a folyam mint forgalmi eszköz lett nagyjelentőségű. Bécsnek ugyanaz a szerepe van ott fent, mint Romániának az alsó medence körül. Bécs befolyása kiterjedt Közép-Európára, Romániáé pedig a Fekete-tenger parti részeibe és Konstantinápolyra.

A külföld együttműködése

— A külföldi tényezők együttműködése a román iparral háromféleképpen történhetik. Az áruk kieserelésében, vagy a külföldi iparosok, munkások és iskolázott munkaerők részvétele a román közgazdaságban. Igaz, hogy ebben a tekintetben Románia megorozitásokat alkalmas, de ezek a korlátások más országokban is fennállanak. A román iskolák, amelyek előkészítik az ifjú generációt a súlyos technikai és közgazdasági feladatok megoldására, derekasan dolgoznak egy szorgalmas és szakértő ifjuság kiképzése körül. Mindazonáltal Románia szivesen nyitja meg kapuit azok előtt, akik bejönnek az országba, hogy együtt működjenek a belföldi munkaerőkkel. Mindezt azonban csak a törvényes keretek között engedhetjük. A román közgazdasági életnek a külföldvel való együttműködése harmadik formája a *külföldi tőkének az országban lévő vállalatokban való részvétele*. Ezt azonban csak azzal a feltétellel tudók megvalósítani, ha a külföldi tőke megmaradna a közgazdaság keretei között és nem akarna kiterjeszkedni a politikára is. Románia e tekintetben olyan politikát akar folytatni, amely lehetővé teszi számára azt, hogy a jövőben a közgazdasági konfliktusok elkerültesenek, különösen az olyanok, amelyek akaratlanul is *politikai konfliktusokra vezethetnének*. Ugyanez a gondolatmenet uralkodik Romániának Magyarországhoz való közgazdasági viszonyában is.

Bankügyek és valuta

— Ami a pénzügyi viszonyokat és a külföldi bankok nálunk való munkáját illeti, mindenekelőtt tekintetbe kell venni, hogy egy ország gazdasági életének számai a bankoknál futnak össze. Amig a román bankhálózat nem lesz elég erős ahhoz, hogy Romániát biztosítsa afelől, hogy kifejezője az ország gazdasági életének, mindaddig az idekapcsolt részek idegen bankfiókjait nem vehetjük tekintetbe. Ebből az derül ki, hogy a regátban működő idegen bankfiókok azonban épugy mint régen te zavartalanul működhetnek.

— Különös gazdasági problémaként kell megemlítenem *valutánk kurzusát*. A belföldi piac árai nem állanak arányban a világpiaci árakkal és ez azt igazolja, hogy *a leja nemzetközi piacokon a reálisnál nagyobb elértéktelenedést tüntet föl*. Ez okból remélnünk lehet a *lej automatikus emelkedését*. Hiszen, ha az említett értéknívó-különbségek kiegyensúlyozódnának,

akkor a lejt kétezer olyan magasan kellene jegyezni, mint ma.

A kincstári bonok kifizetése

A román gazdasági élet kedvező helyzetét elég szemléletesen mutatja az ország költségvetése. Az 1924-ik pénzügyi esztendő a harmadik, amely fölösleget tüntet föl. Még távol vagyunk ugyan az összes problémák megoldásától, de a népnevelés és a vasúti hálózat reorganizációja tekintetében előre jutottunk. Most azon dolgozunk, hogy Bukovina és Erdély között közvetlen vasúti csatlakozást teremtsünk, ugyanúgy Petrozsény szénbányái és a Duna medencéje között, végül, hogy Erdély keleti részeit, Brassót összekössük Braila és Galac dunai kikötőivel.

Ami az 1925-ik év költségvetését illeti, ebben olyan összegek lépnek előtérbe, amelyek a már majdnem teljesen kiegyenlített külföldi adósságok rendszerét szolgálják. Még csak az Egyesült Államokkal szemben áll fenn egy huszmillió törvényes paritású adósság srból az egymilliárd és 40 millió lejnyi összegből, amely az egész külföldi függő adósságot képezte. A román kincstár kedvező helyzete lehetővé fogja tenni az állami tisztviselők fizetésének emelését.

A belső adósság, amely áll a függő adósság tételeiből és a Banca Nationalával szemben való adósságokból, végleges szabályozást fog nyerni és az effektuált szállítások bonusait be fogjuk váltani 1925-ik év végéig az egész összeget kifizetjük. Később rendezzük a Banca Nationalával szemben fennálló tartozásainkat is Románia ma sem deflációs, sem inflációs politikát nem követ.

A középszerűségi a javulás jele. Be kellett szüntetni a bankjegyek hibásait, hogy valótánkat el ne értéktelensítsük. A krízist nem új jegykihelyezés fogja megoldani, hanem a pénz belső értékének emelkedése fogja magával hozni, hogy a mai pénzalomány ki fogja elégíteni a ország pénzügyi szükségletét.

Mussolini az olasz helyzetről

Roma, november 13. A kormánypárt értekezletén Mussolini beszédet mondott kijelentve, hogy a rendet sehol sem zavarták meg komolyan, csak néhány helyen volt kisebbfajta sztrájk, amelyek az ellenzéki sajtó támadásainak köszönhetőek. A parlament folytatni fogja munkáját. A kormány mindennemű erőszakot elítél, bármely oldalról jöjjön és a visszaéléseket szigorúan bünteti. Több munkát, kevesebb parádát és tüntetést szeretne.

A sánta Fiske

Zsidó koldusregény

Irta Mendele Moicher Szfórim Fordította Székely Béla

Egy hosszú, altisztnek öl özött Haman lóg az akasztófa, a mely süg ér a vállig úgyhogy inkább az akasztófa lóg rajta! Mellette Mordechaj áll, sramlióban, kaftánban, övzsinórral, p pucosban és fehér haringyában, a hátán pedig pajez lóg. Körülötte nagy szakállu, hosszú orru zsidók hemzsegnek, kezeikben borokupát tartanak és azt kiáltják: "Kedves egész ségedre Reb Mordechaj!" Haman feleségét ugyanazok töltre piszkolák a legyek: csupán arcának egy részét lehet felismerni. — Napoleon, — szegény, — színtén zsidó kezébe esett. Oh, mit is csináltak belőlem! Ot csung Potifarú képe — borzalmas szörnyesült, aki kabátja szárnyánál kap szkodik J zsetbe — és egy keszény, bemázolt, ferde tukör között, amely mög kiszaradt lüleket és öreg, lezsepelt hajszánokat dugtak.

A szobában egy széles leányzó serényen süttessel foglalkozdik, óriási fánkokat csinál. A hajzata nagyon gyér és két vékony copfbaa csúng le fejről. Ugy tartja a karait, mint két tengelyfe, a labait nem emelék fel a földről: csoszog, mintha szántalpon járna. A feje gyorsabban jár, mint a többi testrésze. Kezeiben asztalkendőt, tányérokat tart és éppn asztalt terít Csaje Trajne a fülébe sug valamit, erre megfordítja a teagelyét és a fjét előrenyújtva, kicsoszog. A sarokban négy kis gyermek — leányok és fiúk — egy kis kutya körül dühködik; a kutya olyan keservesen vovít, hogy az ember mind az öt érzését elveszti. Csaje Trajne nekik esik, megragadja az egyiket, belemarkol a másiba és kilöki a

A testvériség jegyében zajlott le a csernovitzi egyesülésiünnepség

Az uralkodó és a miniszterelnök beszédei az ország belső harmóniájáról

(Csernovitz, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Fényes külső keretek között az uralkodó jelenlétében zajlott le Csernovitzban az egyesülés ünnepe. Az udvari vonat délelőtt 10 órakor érkezett Bucovina fővárosába. A királyt Flondor primár üdvözölte, ahinek az uralkodó néhány meleg szóval válaszolt. Azután a vendégek diadalkapua vonultak az összes templomok harangjainak zúgása közben a székesegyházba, ahol a metropolita tedenmet tartott.

Az istentisztelet után a Pápa Unirein óriási tömeg jelenlétében leleplezték az egyesülés emlékszebrát. Cotlarciuc metropolita emlékeztetett a román csapatok Bukovinába való bevonulására, amelynek emlékére állították ezt a szobrot. Nistor miniszter hosszabb történelmi visszapillantásban ismertette a bukovinai eseményeket egészen a felszabadítás napjig. Hódolattal adózik az uralkodó párnak. Beszéltek még Mircetu tábornok hadtestparancsok és Flondor primár, majd Ferdinánd király tartott rövid beszédet, rámutatva Moldova fájdalmára a szép Bukovina elvesztése fölött és hangsúlyozta,

hogy sohasem veszítették el reményüket ennek a tartománynak a visszaszerzéséért, mert a dérek parasztság megmaradt mindig románnak. Az uralkodó emlékeztet az egyesülésért hozott áldozatokra és örömet fejezi ki ezen ünnepélyes óra felett, kérve Istent, töltse el a béke szellemével az ország minden polgárát, távolítson el minden egyenetlenségét és erősítse meg az egészséges munkával a közjó és az állam ügyére.

Azután az emlékirat aláírása következett, majd a katonaság és az iskolák növendékai elvonultak a király előtt. Deltután 2 órakor 400 terítéses bankett volt a metropolita palotájában. Bratianu miniszterelnök tartott itt pohárköszöntőt, kijelentve, hogy egész Romániának békére, rendre és nyugalomra van szüksége. Azt akarja, hogy ennek az országnak a lakói származására való tekintet nélkül testvéri atmoszférában éljenek egymással. A bankett után a király kíséretével megtekintette a várost, este pedig diszeledás volt a Nemzeti Szobában.

Rohamosan emelkednek a külföldi devizák

A nagy devizakereslet miatt a lej stabilitásának ellenére is emelkednek a külföldi árfolyamok

(Cluj-Kolozsvár, nov. 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi napokban óriási módon fellendült a devizák iránti kereslet. Az állandó emelkedő tendencia folytán nagy eltulodások állottak be az árfolyamokban és különösen a nyugati valuták emelkedtek rohamosan. Ma már a devizák árfolyamának nagyrésze jóval fölötte áll a lej 290 es zürichi paritásának, ami már csak azért is különös, mert összegegyeztetve a négy nap előtti árfolyamokat a mai árfolyamokkal, kitűnik, hogy 290-es stabil lejkurzus mellett az árfolyamok közötti különbséget nagyon is lényeges. Alábbi szemléltető kis táblázatunk a négy nap alatt beállott árfolyamkülönbséget mutatja be a három legkeresettebb devizán:

Table with exchange rates for November 8 and November 12. Columns: Currency, Rate Nov 8, Rate Nov 12. Rows: svájci frank, dollár, angol font.

Ugyanehkor Zürichben mind a két napon 2-90 volt a lej árfolyama. A devizák emelkedésének okáról kérdést intéztünk az egyik kolozsvári nagy bank vezetőjéhez, aki a következő felvilágosítást

adta munkatársainknak:

— Képz, hogy a lej jelegi kurzusa stabilnak látezik azonban a külföldi valuták okából nem akceptálja teljes egészében a 290-es kurzust, mert az ábrázáson például rendszerint 2-3 ponttal kisebb kalkulációt vesz alapul. Ez azonban csak nagyon kis mértékben járul hozzá a paritás fölötti árfolyamok kialakulásához. A rohamos emelkedést az utóbbi napokban főleg a devizák iránti nagy kereslet idézte elő, mert a hislát tartózkodó volt és így nem lehetett kielégíteni a kereslet által igényelt devizaszárszükségletet.

A deviz igénylők főleg kereskedők, akik külföldi tartozásaik fedezésére még paritásán felüli devizákat is kénytelenek igénybe venni, ha csak nem akarnak kétszeres spekulációba bocsátkozni: áru- és devizaspekulációra. A kalkuláció biztonsága megköveteli a kereskedőktől, hogy a külföldi áruvételnél nyomban fedezze devizaszárszükségletét, különben nem tud biztos alapon kalkulálni különösen azok a kereskedők, akik nagyrészen hitelbe adják el árujukat, vagyis az angroszisták. Ezzel szemben, a gyatra exportviszonyok következtében nincsen annyi külföldi követelés amely a keresletet ki

mondja — Olyan ismerősek tetszik nekem. Hogy hívják? Megmondom a nevem, mire nagy örömet aratnak fel:

"Reb Meadele!... Reb Meadele, a könyv-árus! Pz! Ez már igazán nem tréfa. Hat ki ne ismerné Reb Meadelet? Ezzer Gupszban abban a szerencsében részesültem, hogy egy imakönyvet vásárolhattam önét!"

"Reb Meadele az én rokonom" — mondja Csaje Trajne nagy büszkén és majd elolvad a boldogságtól. Azután a fiatalemberre mutat: "Ez a mi rebbenk! — mondja — "Nos" Heisaikele — fordul a kabátánálküli fiúhoz — Reb Meadele hallani szeretné, hogy mit tudsz? Ne szégyeld magad, a bácsi nem fog téged fel-falni."

Heisaikele ujjával az orrában vójkál, morgván elfordítja a fejét, a vállát vonogatja: "Szédelem madam, — mondja — szédelem m.d.m!..."

"Hány éves a Heisaikele, nagyot nőjjon?" — kérdem az anyjától.

"Heisaikelem, — hogy az Isten tartsa — tavasszal lett barmiove" — válaszolja boldog anya.

"Na Heisaikele — mondom és megcsipem a gyermek arcát — sohse szégyeld magad, mond meg inkább, hogy melyik szedret olvasd ezan a hétébe.

"Mondd, mond! — ösztökélik Heisaikelet minden oldalról. Ő azonban pislog és hallgat.

"B... b... — kezdi a rebbe vastag sjkaival.

"B... b... behat" — tör ki Heisaikeleből, mielőtt egy piffantást vet a rebberre.

"Nem, Bolok, Bolok" — mondom és újabb kérdést adok fel neki: "Mire tasit beauduket a Bolok?"

(Folytatás következik.)

tudná elég... nek éppen... — Ha... sán stabiliz... egy alabb... relet és a... elégíteni.

Informát... stabilizáció... kusan itele... richi jegyzé... árfolyamából

Egyik... szenzációs... ijedni, nem... szó. A szer... német kör... egy németo... l-gnagyzob... jelenző an... dei hír talá... bomlott ke... a hiszterika... mint koru... akiket add... a nyomor... vül silygy... dot. Buvó... veslogiava... léptekel v... istenség, ak... olyad a g... zöny, könt... taggá a jel... és társadal... a Hazárd. S... téve mult... jainkban. S... kormányok... manapság. I... lizatus és lib... ge ik egym... részletjelens... zard meghó... rüen — ura... ból kiesett... ziója; hátú... ciális lenetős... korlatok, m... karékosság... a résekben... a termelési... lán, — bünt... lehetetlen... is: a Hazárd

Európa... hiányában... geit parázna... szintűtársas... tési zavaráb... jére tért át... pénzemberek... zése — a h... jelszó-áradat... most már... kortűntnie... kell élnie m... energiának... roknak min... sége,olyan... vele élete... romlottság... szerte elterje... volt az any... nek és soroz... kiábrándult... ségeknek sa...

Annyi... és a forrad... runk a mag... kitűnő üzlet... nagy európa... építők meg... a Nemzetkö... én is jegyez... nyereségeme...

— Spany... galom. Peri... érkezett leg... galom uralk... lott. Az utó... tek le Madr...

eméyüket ennek... mert a de... mindig romának... vesztésért hozott... ezen ünnepe... tse el a béke... polgárát, távolít... és erősítse meg... és az állam

asa következett... olák növekedéi... után 2 óraker... metropolita pal... tartott itt pe... egész Románia... ra van szük... ek az országok... et nélkül test... mással. A ban... megtekintette a... volt a Nemzeti

izák

vidi árfolyamok

urusa stabilnak... zó okokból nem... es kurzust, mert... 2-3 ponttal... azonban csak... a paritás fölötti... mos emelkedést... iránti nagy... tartózkodó volt... kereslet által

dök, akik kul... peritáson felüli... venni, ha csak... a becsátkosni... láció biztonság... a külföldi áru... ságletét, külön... lálni különösen... a hitelbe adják... Ezzel szemben... atében ninosen... keresletet ki

etszik nezem... evem, mire

ele, a könyv... réft. Hat ki... r Gapszban... hogy egy

— mondja... jd elől vad... erre mutat... „Nos” Hei... hoz — Reb... tudsz? Ne... téged fel-

véjkal, mo... vonogatja... szédálem

ot nőjjon? ... lsten tartas... zala zolja

megosipam... d magad... szedret ol-

k Hlsaike... puslog és

vastag aj... Hlsaikele... bera... n és újabb... baanítukat... vetkezik.)

tudná elgiteri, viszont a spekulációtól óvko... k éppen a lej iránti bizonytalanság következtében. — Ha azonban a lej jelenlegi 2-90-es kurzusán stabilizálódik, — mihez kevés remény van — egy alább fog hagyni a devizák iránti nagy kereslet és a kínálat képes lesz az igényeket kielégíteni.

Informátorunk véleményét, aki a kormány lejstabilizációs törekvését meglehetősen pesszimistikusan ítéli meg, teljesen igazolta a lej mai zúrichi jegyzése. A lej öt pontot veszített tegnapi árfolyamából és ma már csak 285 t l jegyzték.

A legjobb részvény

Egyik berlini lap értéktörzsei rovatában szenzációs felfedezést tettem. Ne tessék megijedni, nem valami világi eseményről van szó. A szenzáció csupán annyi, hogy az összes német könnyű és gyipari részvények között egy éremtörzsi kártyagyár részvényei voltak a legnagyobb árfolyamú értékelve. A korunkat jellemző anyai szimpotoma között ez a kis tözsdéi hír talán a lecsúszottabb. A zúllott, bomlott kerekű Munka és Konsolidáció fölé a hiszterika-tekinetű Hazárd emelte trónját, mint korunk legbüvösebb hatalmu uralkodója, ahová adózva hódol zenith és nadir. tőke és a nyomor egyaránt. A szociológusok kétségkívül ahogyták számításukból eleddig a hazárdot. Buvós erejt gondolatokkal ékes utópák, veszőgényekkel felépített rendszerek mögött halk léptekkel vonul fel a játék, mint egy misztikus istenség, aki előtt térdre hull az erény, megolvad a gögös arany, lázzá fokozódik a közöny, könnyeszeművé válik a ridegség, ingattaggá a jellem. Európa életébe, egész politikai és társadalmi életébe diadalmasan vonult be — a Hazárd. Soha annyira nem volt egy tétre téve mult, jövő, élet és halál, mint napjainkban. Soha ily gyors váltakozása nem volt kormányoknak, politikai rendszereknek, mint manapság. Reakció és forradalmiság, klerikalizmus és liberalizmus: gyors váltakozással kergetik egymást a szintén hazárd időben. Nem részletjelenség tehát, hogy a kártyajáték, a hazárd meghódította az embereket, sőt egyszerűen — uralkodik rajtuk. Érthető ez: életünkben kiesett, semmivé tört az állandóság illúziója; hitünk a munkában, a tartós egzisztenciális levetésig — léggé foszlott. A polgári korlátok, mint: mértékletesség, szorgalom, takarékoság, előrelátás — leomlóban vannak a résekben át, miket a háború, a forradalmak, a termelési anarchia ütöttek a Rend kínai falán, — bűnös léptű szirénként lebbent be a lehetetlen kísértése, mely egyben a lehetőség is: a Hazárd.

Európa illuzióvesztett, a tekintély tus hiányában sorvadozó népe fakirizálódott. Idegeit parázna sejtelmék, még paráznaabb valószínűsítések felé ajzza a megromlott emésztési zavarában a pénz és lélek új anyagcserejére tért át — a játékra. Nagy urak, nagy pénzemberek, békebeli arisztokratikus tényűzés — a hazárdjáték, a nagy demokratikus jelszó-áradatban szintén demokratizálódott s most már népzenvedélyé, sőt ennél többé: kórtünetté avaszt. Nem oszda: valahol ki kell élnie magát a tehetetlenségre kárhozottat energiáknak. Munkátlan, iránytalan, fáradt korokak mindig nagy szenvedélyekre volt szükségük, olyan narkotikumokra, melyek felfeledtetik vele élete és sorsa sivár oltalmosságát. Nem romlottság szülte a hazárdnak ezt az európa-erzerte elterjedt örületét. Fajdalom és vergődés volt az anyja. Kérgetése ez a szenvedély hitelek és sorsnak, a Talán misztériumának, mely kibővült vágyaknak és szomju nincstelen-ségeknak saisi fátyla.

Annai rossz üzlet között, mint a háberu és a forradalmak voltak, végre kitermelte korunk a maga speciális jó üzletégát is. Jó üzlet, kifizető üzlet, tőkés urak, tessék beszélni! A nagy európai kártyavár labilis fundamentumra építék meg korunk gigászián stabil épületét: a Nemzetközi Kártyagyár r. t. o. Erre még én is jegyeznek, jegyeznek — a legközelebbi nyereségemet! Salamon László

— Spanyolországban helyreállott a nyugalom. Párisból jelentik: A Spanyolországból érkezett legutóbbi hírek szerint ott teljes nyugalom uralkodik, a rend mindenütt helyreállott. Az utolsó 48 órában 40 egyént tartóztatnak le Madridban.

Károlyi Mihály vagyonekhozási pörének utolsó fejezete

Rácz kuriai bíró vadbeszéde Károlyi Mihály és az októberizmus ellen

(Budapest, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) U yanaszor, amikor Károlyi Mihály próf törött lábrtal anyagi nélkülözések közepette fekszik szegényes londoni betegágyán, a legfelsőbb magyar bíróság arra készül, hogy az utolsó szót mondja ki a hónapok óta húzódó vagyonekhozási pe ben.

Károlyi Mihály tudvalevőleg összes ingatlan vagyontárgyat spontán elutasításából a magyar föld népének adományozta, zár alá vett ingóságait pedig gyermekei neveltetési költségeinek fedezésére visszakövetelte magának. A bíróság azonban se nem vette tudomásul az adományozási rendelkezést, se nem adott helyt a zár alá vett ingóságok f loldását kérő beadvanyának.

A vagyonekhozási pör mai tárgyalásán a per előadója, Rácz Lajos kuriai bíró ismerette a büntügyi zárlat elrendelésének alpját: Rácz Lajos beszéde válosággal vadbeszéd volt Károlyi Mihály és az októberi pöliusa ellen.

— Károlyi — mondotta a bíró — megrendezte az általános munkássztrájkot a mindenároni békekötésért. Kulföldön az ellenséges kéme-ek tartott fean ériatkezést. A deféris a és antimilitarista Gallie köré anyagilag támogatta és így elősegítette annak bomlasztó munkáját. Az ellenséges nagyhatalmakkal tárgyalásokat folytatott, hogy a Mouarchia és Németország közötti szövetséges viszony felontassék és Magyarországon az alkotmány megváltoztatásával néphöztársaság legyen, sőt fogadást

sajnálott, hogy a köztársaságnak ő lesz az első elnöke. Károlyi és társai megalapították a katonai tanácsokat. A felsorolt cselekedeteivel Károlyi elkövette a felségserés, hűtlenség, lázadás, felségárulás és zendülés, a katonai szolgálat megsértése és a haderő elleni bünteteket.

— Károlyi szereplése eredményezte az októberi tömegmozgalmat, a hadsereg szétszűllesztését és a néphöztársaságot, amennyiben mint államfő bitorolta a hatalmat és a kormányzást átjuttatva a kommunisták kezére és megadóttote szűtségtelenül a nemzetre teljesen megalázó fegyvererővetet. A kommunisták uralom alkonyán elmenekült és az idegenben semzúnt megártani hazájának. Továbbra is fentartotta az összekötötést a kommunistákkal, amiért Olaszországból és Csehországból kiutasították.

Az ügy előadója az elmondottak alapján kérte a bíróságt, hogy a Károlyi szabad vagyonek és az ő reá eső hitbizományi rész karterítésében az államra szarmazzék, mert méhéhetetlen anyagi, erkölcsi és szmei az a kar, amit Károlyi romboló munkájával nemzetének okozott. A vagyonek, amelyre az állam igényt tart, elsősorban Károlyi Mihály szabadva yo a, másodsorban a Károlyi György által 1874 ben alapított hitbizomány és ugyancsak a Károlyi György által alapított másis hitbizomány, mely a család Viktor ágában lett alapítva, de amelynek várománycsa szintén Károlyi Mihály.

Lezajlott a Kovács-Pulitti párbaj

Mindkét fél könnyebben megsebesült a párbajban. Párjbaj után a felek az olasz-magyar barátság jegyében kibékültek

(Budapest, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megirta már az Uj Kelet, hogy a párisi olimpiáson történt emlékezőes borányból kifolyólag tegnap kellett volna Kovács magyar és Pulitti olasz bajnoknak Nagykanizsán párbajt vívnia. Pulitti segédeivel együtt tegnap délután meg is érkezett Nagykanizsára, a párbaj azonban egy nap halasztást szenvedett, mert Pulitti segédei: Renzo Campagna báró és Lodovic Cadova arra hivatkozva, hogy az autótazás Pulittit kifárasztotta, kérték, hogy a párbajt ma délelőttre halasszák el. A két fél segédei megállapodtak, hogy a párbaj csak ma délelőtt fogják megvívni. A Pulitti. Kovács közötti lovagias ügyről Nagykanizsán november 11-én a következő jegyzőkönyvet vették fel a segédek:

Leadásra egy olyan irányú nyilatkozatot, hogy Pulitti a Kovács megsértésével korántsem akarta a magyar nemzet becsületét érinteni. A magyar újságírók a nyilatkozatot tudomásul vették és közölték. A hatóságok részéről minden intézkedés megtörtént a rend érdekében és inzultustól, vagy bántó megjegyzésektől az olaszoknak nem kell tartaniok.

Az izgalmas párbaj lefolyásáról a következő jelentések számol be: A párbajban Pulitti ajakára, jobb fülére egy egyik jobb karjára két élesvágást, fejére pedig erős laposvágást kapott, melynek következtében feje erősen feldagadt. Kovács ajakára éles vágást, karjára és balmellére jelentéktelen karcolást kapott. Összesen hat tíz perces raund volt, három perceskénti szünetekkel. A felek harminczszor csaptak össze. A mérkőzés vége felé Kovács olyan hevesen támadott, hogy Pulittit egészen felnek szoritotta. Pulitti ekkor hasára laposvágást kapott. Amikor a laktanyából, ahol a mérkőzés lefolyt, a felek eltávoztak, Kovácsot az egybegyűlt tömeg lelkesen ünnevelte. A nagykanizsai tornaegylet virágcsokrot nyújtott át Kovácsnak. A közönség Pulittivel szemben is rokonszenvenesen viselkedett. Deután a felek autón elutaztak.

Nagykanizsai jelentés szerint a párbaj délelőtt tíz óra tizenöt percek kezdődött. A felek igen hevesen csaptak össze. A viadal összesen ötvennégy percig tartott, kétszer három perces szünetekkel, összesen huszonhárom menetekkel. A második és negyedik menetben Kovács laposvágást kapott. A tizenhatodik menetben Kovács átvágta Pulitti balfűlét, melyet az orvosok bekötözték, de harcceptelenségét nem mondták ki. A huszadik menetben Pulitti két éles vágást kapott, egyet ajakára, egyet balarcára. Pulitti ezenkívül tizennégy laposvágást kapott. Ezzel szemben Kovács összesen csak három laposvágást kapott. Pulitti pulzusa az orvosok első megállapításakor százhatvannyolcat, másodsor százhetvenkettőt vert. A Kovács pulzusa százötvennyolcat, másodsor pedig százhatvanhatot. Herchmann párbajvezető a küzdelem után a következőket mondotta franciául:

— Uraim, én, aki pártatlanul vezetem a küzdelmeket, megállapítom, hogy a becsület követelményeinek mindketten eleget tettek.

Az olasz segédek erre Kovács felé meghajoltak és felszólították, hogy nyújtson békejobbot Pulittinek. Pulitti erre Kovácshoz ment s a következőket mondotta:

— Boosászon meg nekem, végtelenül sajnálom a történeteket.

Erre a két ellenfél kezét nyújtott egymásnak és általános éljenzés, a magyar-olasz barátság hangoztatásával, a párbaj tizenegy óra harmincöt percek befejeződött.

Kovács megbízottai a sértésért, amelyet Pulitti felkötött Párisban elkövetett, lovagias elégtételt kértek. Pulitti megbízottai a lovagias elégtételt felajánlják. Mindkét fél megbízottai egybehangzóan állapítják meg, hogy csak fegyveres elintézésről lehet szó. A párbajt a következő feltételek szerint tartják meg. A párbaj helye és ideje november 12 én délelőtt a Károly-laktanyában. A fegyverek párbajkardok tompa hegygel, végig kielésítve, csaklön börtesztyű és selyemkesztyű és csupán nyakbandázs van engedélyezve. Sebesülés esetén a párbajsegéd „halt”-ot vezényelhet. Az ellenfelek bármelyike legfeljebb három centiméter széles törövet viselhet. A párbajt Herschmann Ostó dr. vezeti. A párbaj csak akkor szüntethető be, ha mindkét fél orvosai egybehangzóan állapítják meg bármelyik fél harcceptelenségét. Kovács megbízottai kijelentik, hogy felix balkezes. Pulittiek azért késték el hétfőn, mert a jugoszlávok a határnál feltartóztatták őket.

A jegyzőkönyvet Kovács György dr. részéről Sarda Oszkár és dr. Rády József, Pulitti Oresti részéről pedig Renzo Campagna báró és Lodovic Cadova írták alá.

Hétfőn delután, mielőtt a jegyzőkönyv elkészült, a párbajsegédek újból tárgyaltak a feltételekről. Pulittiek a sauráshoz ragaszkodtak, míg Kovács segédei ezzel szemben a kard helyet háromszori gojyóváltást kívántak, amit Pulitti segédei megtagadtak. Pulittiekkal megérkezett Nagykanizsára Renata Cozalbore, a turini „Gazeta del Popolo” munkatársa, az olasz újságírók szindikátusának megbízottja. Az olasz újságíró felkereste a magyar zsurnalisztákat, kérve őket, legyenek segítségére, hogy

Két havi bő tönre ítélték a Habsburg-család hobortos lovagját

Padajauig ur a bécsi bíróság előtt

(Bécs, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két havi bő tönre ítélték Padajauig urat Bécsben ezt az egészen speciális figurájú, akit az összeomlás követő évek teremttek ki magukból. Két havi bő tönre ítélték a monarchista, a széghamocskák, a politikai fezőrnek Cifra nyomora kűldetés színezet ad annak a szerencsétlen embernek, aki jóindulatú vállalkozást ért el mellette a nagy hűségért, amellyel ma is viseltetik a Habsburg dinasztia iránt, de meg kell fricskázni őt, mert a nagy lojalitás övé alatt bizony nem egyszer követett el holtai kis zoroást, némiképp sikasztást és egyébeket, amik nem nagyon férnek össze az udvari ember moráljával.

Most újra hatalmagaró ez a Padajauig éspedig egy törvényszéki tárgyalás kapcsán.

Előzményei ennek a tárgyalásnak a következők:

Ez év július tizenhétedikén az Imperial-kávéházban megjelent Padajauig ur, hóna alatt táskával, a táskában anarkisták Habsburg Otó fényképével és egy monarchista lap példányával. Na von győnes tüzeteket csinálhatott, mert bosszú volt. Ebben a hangulatban pillantotta meg a kávéház vendégei között Karl Krausz irót. Megállt és hangosan kiabált, ezeket mondotta:

— Néztek oda, ott ül a császár gyilkosa. Ha még egy szót leír a császári ház ellen, vege van. Ezért a kis incidensért kellett bíróság alá állania.

Bíró: Ki ön?

Padajauig: A Habsburg-család ireds igazgatója.

Bíró: Hírdőzika mostanában?

Padajauig: Erre vonatkozólag nem adhatok felvilágosítást.

Mint hogy a vádlott a további kérdésekre is megtagadja a feleletet, a bíró az iratokból megállapítja, hogy Padajauig erköletelen merényletet két hónapra, sikkasztásért és zoroalast es hatóságok előtti tiszteletlenségért tizenhárom hónapi börtönt ílt.

Bíró: Ha személyi adatait nem akarja előadni, mondja meg, mi történt akkoriban az Imperial kávéházban

Padajauig: Mielőtt a kérdésre felelek, engedéssék meg nekem, hogy az osztrák bíróságokkal szemben való állapontomat kifejtsem.

Bíró: Erre nem vagyunk kíváncsiak és ha így folytatja, akkor nem tudok az ön jelenlétében tárgyalni.

Padajauig: Ha a dolog így áll, akkor inkább távoznék.

Padajauig védője: A bíróság éppen elég jól ismeri az ön politikai szempontjait és teljesen fölösleges, hogy ön itt ezeket provokatív módon megismételje.

Padajauig: Hiába, én ki akarom fejteni nézeteimet a bíróságokkal szemben és ezt nem akarják meghallgatni, akkor inkább hazamegyek és a monarchista lapoknak cikket írok. Ezen szabadon mondhatom el véleményemet a mai osztrák kormányrendszeréről.

A bíróság ezután felolvasta az elmeszkértő jelentését is. Ebben Padajauig csökönyös, fanatikus, kvorristás-ent van jellemző.

Padajauig: Ami már most az ügyet illeti, nekem semmi más célom nem volt, csak az, hogy Krausz Karolyt osztorítsam, mert "Facel" című lapjában a Habsburgokat állandón szidalmazta. Mi több meggyőződéses monarchista vagyok, elvékonytíztem magam elé, hogy bárhol találjam ezt az embert, a szidalmazhat a Habsburg ház nevében visszaadom.

Bíró: Ha csak szidalmazás volt az elve, miért fenyegette meg az irót?

Padajauig erre egy hosszú mesét mond egy hölgyről, akit Karl Krausz imádkolt, aki azonban később írta meg Padajauig egy barátjához. Ennek a hölgynek elmondott a, hogy ha Krauszal találkozik, mondja meg ne i hogy rajta van a monarchisták fekete listáján.

Bíró: Mi az, hát ilyesmi is létezik?

Padajauig: Persze, hogy fel kell jegyezni az ilyen emberket.

A bíróság ezután Karl Krauszt hallgatja ki. Az iró elmondja, hogy Padajauig már évek óta üldözi őt és ha nyilvános helyen találja, állandón szidalmazásával zaklatja és fenyegeti. Padajauig nem egy-dől jelent meg, hanem mindig suhancos társaságban, akik miatt Krausz állandó félelemben és nyugtalanságban él.

Grethe Liegler, a hölgy, a iról Padajauig megemlekezett, emondia, hogy Padajauig több ízben kijelentette, hogy Krausz vigyázzon magára, mert egyszer megjárja. Ha a monarchia visszajőne, Krausz lenne az első, akit felakasztanának.

Karl Krausz (noszolyogva): Ugy van!

Az ügyész (irónikusán): Ez azonban ma már nem elválasztható fenyegetés.

A bíróság ezután meghallgatja az elmeszkértőket, akik Padajauig szaraszásáról ezeket jelentik: Anyja gerincosorvadásban halt meg, atyja paralitikus volt és betegsége elején öngyilkosságot követett el. Mára Padajauig már tizenhat éves korában fanatikus és kalandos terveket bordott a fejében. Grafnak mondotta magát egész húszöt éves elttöréig és egy esetben a császár vonatán utazott Auszsebe, itt ugyan abban a hotelben vett szállást, ahol a

Békés megegyezésre van kilátás a Renner-börgyár és munkásai között

A Renner börgyár és a börpári munkások nyilatkoznak a munkabérkonfliktus kérdéséről

(Cuj Kolozsvár, november 12. Az Uj Kelet munkatársától.) Egyik kolozsvári déudáni lap híradása szerint a Renner börgyár munkásai és az igazgatóság között az új kollektív szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások megszakadtak. Különböző verziók terjdenek ezzel kapcsolatban arról is, hogy a tárgyalások megszakadásánál az az oka, hogy a börgyár vezetősége munkabérredukción akar keresztülvinni és egyben el akarja törölni a meglévő akkordrendszert.

Munkatársunk érdeklődött az ügy állása felől úgy munkaadói, mint munkások körében. A börpári munkások szakszervezetétől azt a felvilágosítást nyerte munkatársunk, hogy a gyár vezetősége tényeg munkabérredukción akar keresztülvinni és az órabérek, a szakszervezetek munkabéreként is 14 (tizennégy) lépésben akarja csökkenteni. A börpári munkások, bár a tárgyalások a gyár vezetősége és a munk

császár és mindent megtett, hogy azt a látszatot keltesse, mintha tagja lenne a császár kíséretének. Elmezevásban nem szenved, de elméleti képessége sok tekintetben fogyatékosságot mutat fel.

Az ügyész és védő beszéde után a bíró Padajauig urat, tekintve büntetett előéletét, de viszont tekintettel nem egészen rendes állapotára, két hónapi börtöltre ítélt.

Az ítélet kihirdetése után Padajauig kijelentette, hogy annál sivebben megy tovább a, mint hogy megegyezése szerint két hénapon belül amugy is megdől a mai rendszer és a monarchisták őt mint mártírt fogják kiszatadítani a börtöntől.

Rövidet biccentett a fejével és udvariasan átadta magát a börpári munkásoknak.

G. H.

Rehabilitálták a tojáscsépeszéssel vádolt szatmári termény-nagykereskedőket

Millió vámbiznagási ügy a szatmári törvényszék előtt

(Satu Mare Szatmár, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes az Uj Kelet olvasói előtt az a nagyvívű vámbiznagási eljárás, amely a szatmári helyi vámbiznagóság egyes hivatalnokainak feljelentésére még a múlt év őszén több tekintélyes szatmári és nárámarosszigeti terménykereskedő ellen megindult.

Annak idején szenzációs című és tartalmú cikkek jelentek meg nemcsak az erdélyi, hanem a regati lapokban is rejtélyes tojás zab tengeri és víz csépeszésekről, a melyek központjában Zipser Izse, Zipser D. zse Reich Sándor és Reich Antal szatmári terményexportőrök, továbbá Stern Fischl, a szigeti ort. izr. nitközseg elnöke, valamint Fruchter B. edes és Busch Samu szigeti kereskedők voltak beállítva mint olyanok, akik a vámtörvény információi szerint Nick Cartert megsejlyítő ügyességgel kerültek meg a vámtörvény paragrafusait...

Tízmillió lejt meghaladó vámbiznagóságot szabott ki akkor a minisztérium a vádlott kereskedő terhére, akikhez felfüggesztetták a vámbiznagósági zárlat alá is került.

A kereskedők felbuzgása folytán folyó hó 10. és 11. én tárgyalta a vámbiznagási ügyet a szatmári törvényszék a náraband-tanácsa, amely Parvulescu Traian anácselóséből és Lisou D. törvényszéki bíróból állott kik mindketten re. ábéli bírák lévén, alap ismerői a szövénys vámtörvényeknek.

A csépeszéssel vádolt kereskedők az eljárás alapját képező jegyzőkönyvet hamisnak deklarálták és úgy ezen, mint egyéb alaki semmiségi okokból is kérték a vámbiznag törlesztés és az eljárás megszüntetését. A törvényszék két napi tárgyalás után megdöntötte, hogy a kérdéses jegyzőkönyvek törvénytelenesen lettek fevéve és mar alaki okokból is semmisek. Ezért a törvényszék a kirótt vámbiznag tiszte alá a vádlottakat felmentette, az eljárást megszüntette és a hivatali ügyész ama indítványát, hogy az ügy a vizsgálati közhöz átadassék, elutasította.

A szatmári törvényszék rehabilitáló ítélete kereskedői körökben élénk visszhangot keltett.

Szabadonbocsátják az összeesküvéssel vádolt diákokat?

Bukarest, november 12. A „Romania” szerint a vizgálat semmi pozitív nem eredményezett a diákoszeesküvés ügyében és ezért lehetségesnek tartja, hogy a Vacarestiben letartóztatásban lévő diákokat szabadon engedik. Ugyancsak a lap szerint megállapított nyert az, hogy a bukaresti diákmozgalom semmi összefüggésben sincs a jasi merénnyellett.

— Pethes Imre alapota rosszabbodott. Budapestről jelentik: J lentette má az Uj Kelet, hogy Pethes Imre, a budapesti Nemzeti Színház tagja, a magyar színész-naráció egyik legtehetősebb tagja súlyosan megbetegedett. Ujabb hírek szerint Pethes állapota rosszabbodott. Az agyvelőgyulladás tovább terjedt, u y hogy az orvosok katasztrófától tartanak Pethes álapotáról szóló híreket a budapesti közönség óriási részvétel kíséreléssel.

* Marosvásárhelyi olvasóinkhoz. Porjesz Sándor ut másirányú elfoglaltsága miatt Kohn Mihály ur (Főtr 68. sz.) vette át az Uj Kelet szerkesztését. A kézbesítésre, hirdetésre és előfizetésre vonatkozólag ő szolgat felvilágosítással.

Vásároljon

őszi és téli

férfi-szöveteket

mélyen lesz ártott abban a

Postăvărie Engleză

Izrael Glück

Szövetáruházában Cuj, Gales

Victoriei (v. Kossuth L.-u.) 5.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Szerkesztők: Hiskai János és dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Az Uj Kelet cikkeinek atányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, féltre 460 lei, egész évre 850 lei.

Egy cionista vezető egyéniség tragikus halála. Newyorkból jelentik: November harmadikán a chisagói villamos vasúti csúszni kezdése alkalmával életét veszítette M. Scheinkin híres cionista vezetőember is. Az összeütközés alkalmával tizen meghaltak, harmincegyen pedig súlyosan megsebesültek. Scheinkin hatvanéves volt és a cionizmus keletkezés óta lelkesen dolgozott a zsidó nemzet regenerációján. Ez első ízben az odesszai cionista komité vezetője volt, 1921-ben a palesztinai cionista executive bevándorlási hivatalának élére került. Schinkin azért utazott Amerisába, hogy ott a palesztinai földvásár érdekében propagandát fejtessen ki. A hivatal e szer tragikus halála nagy meglepetést okozott cionista körökben.

Elítélték a bihardíszegi gyilkos csendőröket. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi törvényszék dr. Szabó Gyula elnöklété alatt ma elítélte az ítéletet a bihardíszegi gyilkos csendőrök ügyében. A tárgyalás folyamán bírszólást nyert, hogy Kovács János bihardíszegi lakost, akit hat hónappal ezelőtt a csendőrök azzal vádolták, hogy egy rucait lopott el egy szomszédjától és ezért betörték a csendőrök anyáiba; volt-e a során egy öszezverek a csendőrök hogy a bíróságra került. Ezen kívül is a csendőrök valóságos bűnösök voltak a fűszerek és állandóan zsarolták a községeket. A törvényszék a halál közü súlyos tesztelésben, zsarolásban és hivatalos hatalommal való visszaélésben mondta ki a vádlottakat bűnösnek és ezért Gáborian örmestert 5 évi, Tatarin Nikolaj szakaszvezetőt 3 évi fegyházra ítélte. Mókán Vaszil közlegényt pedig hat hónapi fegyházzal sújtotta a nagyváradi törvényszék. Az ügyész bejelentette az ítéletet, a vádlottak azonban megfellebbezték.

A „nem kívánatos elemek“ propagandája. Az amerikai elnökválasztás epizódja között a legkedvesebbek között sorakozik a nem kívánatos elemek propagandája. A választást megelőző napokon ugyanis százezer ember került össze a rendőrség az egész országban. Őrültek, bűnözők, oszvárgók és agitátorok, akiket Ellis Islandra vittek, hogy onnan deportálják őket. A transzport a vasúton felkészítést kellett. Nagyobb csapások verődtek össze az állomásokon és megbámulták őket. A nem kívánatos elemek mindegyikét elmozdították az őket megbámuló tömeg felé: „Szavazzatok Lis Foleterre!”

A Cook iroda új eljárása Palesztinában. Ismeretes, hogy a világhíres Cook félszázada óta Palesztinába utazó turistáit mindenfelé eljuttatta, kivéve a zsidó kolóniákat, amiket szándékosan mellőzött. Ezen szándékát a Cook iroda felhagyta, mert a zsidó kolóniákra is a Cook iroda eljuttatást vette igénybe, megkezdte az eljuttatást a zsidó kolóniákra is. A Cook iroda eljuttatást vette igénybe, megkezdte az eljuttatást a zsidó kolóniákra is. A Cook iroda eljuttatást vette igénybe, megkezdte az eljuttatást a zsidó kolóniákra is.

Temetesközből életre kelt egy halva született gyermek. Newyorkból jelentik: Newyorkban Mrs. Eufannak egy leánygyermek született. Az újszülötét egy orvos, mint a baba-szöny halottnak nyilvánította. Az újszülötét egy darabig még a lakásban volt, aztán koporsóba tették és kivitték a temetőbe. A koporsót leeresztették a sírgödörbe, az apa egy marék földet dobott a koporsóra, a sírásók az első lapát földet készítették rádöbni, amikor a gödör mélyében nyészörgés hallatszott. Azonnal kimenték a koporsót, kinyitották és a jelenlevők nagy csodálkozására a csecsemőt sírvá, kezével lábával kapálódzva találták. Az apa pedig boldogan vitte haza a gyermekét.

Hálátosvegü vasuti szerecsétienség. Tordaró jelentik: Kedden délután 5 óra tájban borzalmas baleset történt a tordai vasúti állomáson. Oprea Gavril tolatómester tolatás közben két vasúti kocsi össze akart kapcsolni. A mozdony azonban varásluul túlhevessé löste meg a kocsiat, amelyek nekiüdüve, megakadtak a szoros értelmében darabokra vagdalták Opreát. A vizgálat megadta annak a kiderítésére, hogy kit terhelt a felelősség a balesetért. Ugyanakkor könnyen végzessé válható vasúti baleset történt Szatána és Buffyhunyad állomás között az avarut kijáratánál. A 3303. sz. tehervonatot Szatánáról úgy indították el, hogy Buffyhunyad felé szabad az út. Mikor a tehervonatot a jelzett helyre érte, Buffyhunyad felől egyszerre egy megrakott pályakocsi jött vele szemben, melyet négy vasúti munkás hajtott. Szerencsére a munkások még idejében észrevették a veszedelemet és legrátták a pályakocsi körül. A következő pillanatban a tehervonatot mozdonya kiborította a pályáról a drszént. Az összeütközés következtében a mozdony egyik alatrésze elört, egyéb kár nem történt.

Rákosi Jenő nyolcvanhárom éves. Budapestről jelentik: Rákosi Jenőnek, a magyar hirlapírás neoztorának ma volt a nyolcvanharmadik születésnapja. Rákosit ez alkalomból a „Budapesti Hírlap“ szerkesztősége meleg óvásokkal üdvözölte.

Folyó hó **Jön** Jackie Coogan II.
16 - á n

Százéves bűnöző, aki most szabadult a börtönből. Monreali lapok érdekes színdarabot közölnek Osman Digna nevű fegyencről, aki egy negyedik évszázaddal ezelőtt Egyiptom leghírhedtebb kalandora volt. Származásáról a hatóságoknak bizonytalan értesüléseik voltak. Némelyek szerint angol származású ember volt, mások úgy tudák, hogy francos kalandor és egy arab leány gyermeke. Harminc évvel ezelőtt Egyiptomban, Szadnban és arabiaiban jrt és mindenütt struccokkal kereskedett. Később kiderült, hogy mellé eszen emberekkel is kereskedett és pedig fegyverekkel, akiket nagy csalfiasággal arabiaiba szállított. Az angol rendőrség hosszabb keresés után rábukkant, de akkor Osman Dignát körítvették fellegyvezett cionisták és szemécselyeskedtek az angol rendőrökkel. Ezek nem tárták a banditákkal, akik egyik országból a másikba szöktek és csak 1900-ban lehetett Osman Dignát és néhány társát Kónstában elfogni. A kalandort, aki akkor hetvenhétéves volt, huszonegy évre ítelték el a börtönbe. Ezen után most szabadult ki, ugyanabban az esztendőben, amikor születésének századik évfordulóját ünnepelte. Az újságírók előtt azik magánterjelték kijelentette, hogy nem nem érez erős megalában új életet kezdni Koldutai sem akar hanem Makkába utazik Mohamed s rjshoz és búnböcsánatért fog adozni a profetához.

Nagy **harisnyavásár**
mélyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya minden színben	lei	25
Flohr-harisnya minden színben	lei	53
Muszlin harisnya divat színben	lei	69
Cérna-muszlin minden színben	lei	98
Selyemfátyol harisnyák minden színben	lei	125

BLATT
FÓTRR IS
Divatkönyvekben és kósmarokban oriaszi választék!
A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók

A női gazdasági iskola alapkövetétele Nahalban. Jeruzálemről jelentik: Október huszonegyedikén teték le Nahalban a női gazdasági iskola alapkövét. Az alapkövetet 1 ünnepi teretek között aent vébe. Az iskola vezetőin kívül résztvevtek az ünnepegen az alapító nemzetközi cionista nőszervezet képviselője és több iskola reprezentánsa. Az ünnepi megnyitót Weizmann levelenek felolvására képezte. Weizmann leveleiben raj álatának ad kifejezést afóltt, hogy Palesztinában mindzideig a zsidó parasztszöny kiképzésére nem helyeztek súlyt. Nagyon helyes érzelkel látta meg a nemzetközi cionista nőszervezet ezt a hiányt és nagyon dícséretes munkát végzett, amikor a gazdasági iskolát felállította Leeyenek meggyőződve, hogy az egész cionista világ örömmel közevoti ezt a kezdeményezést. Egy másik levelet dr. Ruppin, a palesztinai cionista executive nevében írt a szervezethez. Nagyon boldog lenne — írja — ha sikerülne végre megteremteni annak a zsidó parasztszönynek a típusát aki magában egyesíti az ősi zsidó asszony neves erkölcsait és a modern nő gazdasági felkészülését. Csak így lehet remény azra, hogy a zsidó mezőgazdaság elérje az elérhető legmagasabb szintet. Ezután felolvasták a kormányzó leányának levelet, amely többek között ezt tartalmazza: „Nagy érdeklődéssel kísérem a női mezőgazdasági iskola felállítására vonatkozó akciókat és az iskola terveit magam is részletesen foglalkoztam az iskola, nevezetesen azokat, akik itt élnek az országban, hanem azokat is akik meglehetősen távol vannak a külföldön Palesztinába jövetelére írtak. Sok szerencsét kívánok az új vállalkozásához.”

Schürger Mária és Peter V. Sarter, Ligeti nőtörnövevények első emálló táncostályuk november 29-én este a református kollégiumban.

M x Hölz — képviselőjelölt. Berlinből jelentik: A kommunis az ezutal ismét a választási lista első helyére teték Max Hölzt, akit tudvalevőleg lazadásért és küöböző egyéb bűncselekményért életfogytiglani fegyházra ítélték. Ennek a cselekedeteknek természetesen tisztára demonstratív jellege van, minthogy Hölz az ítélet szerint elvesztette összes politikai jogait, köztük az aktív és passzív választójogot is.

A Deutsche Bank londoni fiókaiapítása. Berlinből jelentik: Nemzetiség egyik legnagyobb vezetőbankja, a Deutsche Bank elhatározta, hogy az angol-német kereskedelmi kapcsolatok szorosabbra tétele céljából Londonban fiókot létesít. Londoni körökben nagyon kedvezően fogadják a Deutsche Bank tervet, mert a bank táboru előtt nagy üzleteket bonyolított le Angliában. A hír az erdélyi pénzüpiacot is nagyban érdekli, mert a legtöbb erdélyi bankdivizangyleteit a Deutsche Bankon keresztül e közöli a német piac.

A „Lömaan Akkó“ akció közleménye. Folytatódóan közöljük azon urak neveit, akiknél felhívásokat, jegyzési ivateket, illetéleg felvilágosításokat lehet kapni az akciók illetéleg. Dr. Perlusz József Lipova, dr. Friedmann Herman, Vász János, dr. Friedmann Mór, Grosz Sándor, dr. Havas Imre Marhita, Deutch Henrik, Stein Emánuel Meias, dr. Török Lipót, Marcurea Ciucului, Almási Izidor, Marcurea Nisaj, dr. Stein Iász, Schön Mihály Nasaud, dr. Kálán József Odocheiu, Kugler Zigmund, dr. Nobel Sándor Orsova, B. Langer Sándor Orvita, dr. Markó István Igrác Odena-Mare, dr. Halnos Buzó, Zivovita Jenő Petroseni, Frank Emil, Fixel Vilmos Rebind Sasose Schwarts Géza Besita, dr. Kálmán Jenő Sion Mare, dr. Deutch Ernő főrabbi Sasocul Mare, M. Kovács Elek, ifj. Reiter Mór, dr. Steiner Ernő, dr. Stern Mór, Sugár Fülöp, dr. Jordán Sándor S. T. Mare, dr. Antal Sándor, Sontellig Eon, dr. Garardi Bela, dr. Élis Mór Sibiu, dr. Samuel Vilmos Sireul Silvaniei, dr. Tóth S. I. Stern Fichal, dr. Fried Árahám S. H. ut-Marmati dr. Bratter Radif, dr. Citron Lázár, dr. H. R. Áth Simon, Tihanyi Dezső, Erdélyi Mór, dr. Erdélyi Eril, Vass Albert Tarcul Mares, Nemes Dezső, Ujhelyi D. Z. Toplitia Romana, dr. Reich József, S. Iamona Bela Turda, Cionista Irda T. Misora, Sr. Gen. Foch 54., dr. Benjamina Izidor, Izsák A. Adolt Uioara, dr. Tinar Miasa Vad T. ner Jakob Zalan, Schötler Leo Faget, dr. Handler Zsigmond Noviad, dr. Kr. Sz. Samuel Novisamb, dr. Sternbach Vilmos Makacevo, Guttman Móse S. Ius, Sculesinger Vilmos, Deutch Izor Makacevo.

* Gumibélyegzőket (héber nyelvűeket is) olcsón szerezhet be Imperialnál, Cluj, Minorita-utca. Tegyen próbarendelést.

jon
teket
alban a
glezä
üek
uj, Cales
L.u.) 5.

Külföldi papirárak:

Famentes
Félfamentes
Florposta
Koncept

Aliandán
raktáron
FERENCZ
MENDEL

Bankposta
Affischen
Gsomagoló
Couleur

225 Telefon

Cluj,
Str. F. Dávid 16.

Telefon 225

Olcsó hiteit kap a kisipar. Bukarestből jelentik: Megírta az Uj Kelet, hogy az Ipari Hitelintézet olcsó kölcsönnyújtási akciójával akár a kisipar súlyos válságán segíthet. A kisipar felségítésének módzataira a szükséges információk megszerzése céljából a Hitelintézet, a Nemzeti Bank és az országos ipari szövetséget szerveivel közös értekezletre ült össze, amelyen a kisipar jelenlegi helyzetének megvitatásával foglalkoztak. Megállapodtak abban, hogy miután a Hitelintézet birtokában lesz a szükséges adatoknak, igazgatósága megfogja állapítani a kisipar megsegítésének módzatait. Az már most véglegesen elhatározottak látszik, hogy a Hitelintézet a kölcsönt nem nyújtja direkt az iparosoknak, hanem csak közvetítő intézmény útján, amilyenek a szövetségek vagy kisiparok. Ezek azonban kötelesek lesznek a kisipar részére legfeljebb tizszázalékos kölcsönöket nyújtani. A Hitelintézet és megállapított viszonyát később fogják szabályozni, amikor a kérdés lényegét vitatja meg a Hitelintézet igazgatósága.

A jogszláv Nemzeti Bank új tárgyalási a kamatláb maximálására. Belgrádból jelentik: a jogszláv Nemzeti Bank igazgatósága újabb ülést tartott a hitelviszonyok ügyében. Mint ismeretes, az igazgatóság már korábban határozatot hozott, amellyel a bankbetétek és folyószámlák kamatlábát évi tíz százalékban, az eszkompt- és lombardkölcsönök maximális kamatlábát pedig tizenyele százalékban állapította meg. A tegnap ülésre meghívták a belgrádi pénzintézetek képviselőit, akikkel közölték a kamatláb maximalásról szóló határozatot. A pénzintézetek képviselői a vita során kifejezték, hogy a belgrádi bankok speciális helyzetben vannak, mert sok a kis bank, továbbá hivatkoztak a magas kamatláb egyéb okaira: a nagy reáltköltségekre, az adokra, az üzleti bizonytalanságra. A vita befejeztével elhatározták, hogy a Bankok E testülete ebben a tárgyban legközelebb ülést fog tartani, a Nemzeti Bank részéről pedig dr. Novákovics igazgató Zágrábba és Ljubljanába utazik, hogy az ottani intézetekkel is megállapodást kössön. Az ülés után a bankok képviselőinek részvétele nélkül határozott néhány fontosabb kérdésben. Elhatározta a Nemzeti Bank igazgatósága, hogy mindazoktól az adószóktól, akiknek változó bármely okból megvonják a további hiteit, sőt ugyanígy jár el a Nemzeti Bank az ilyen váltók zárlataival szemben is. A pénzügyminiszterium egy rendelete értelmében az exportörök kötelesek a hivatás árúért káptott devizák egyharmadát a Nemzeti Bank útján az államnak átengedni, mely ezt a tartozási annuitásainak kifizetésére használja fel. Az exportörök és a bankok nem voltak hajlandók előzetes készpénz- vagy állampapírgaranciát letenni a beszállítandó devizákra. A Nemzeti Bank most elhatározta, hogy a könnyedség kedvéért más papirokat, például szilárdított részvényeket is elfogad biztosításként.

* Fainaptárakat csomagjellel és színes nyomással olcsón szállít „Impertal” grafikai vállalat, Cluj, Minorita utca.

SUCHARD
CSOKOLADÉ
HÁZTARTÁSRA ÉS NYERS ÉVÉSRE

SPORT

Vasárnap Kolozsvár együttese mérkőzik Nagyvárad válogatott csapatával

Végre sikerült szövetségi napot is létrehozni a ha egy kissé későre is de sikalom lesz válogatott mérkőzésben győnyörködni. Hosszas tárgyalások után megállapodás jött létre a két város szövetsége között a mérkőzésre olyképen, hogy most vasárnap Kolozsvári játékosok a reprezentatívok és a rá következő vasárnap Kolozsvár revansot ad Nagyváradon.

A mérkőzésekre nagy előkészületeket tesznek, mert ez lesz hivatalos előzetes a két város közötti sportbegtömény kérdését.

Az intézőbizottság tegnap este kellett volna foglalkoznia a Nagyvárad ellen szereplő csapat összehajlásának kérdésével, azonban az ülés hátrahagyott volt és így a kérdés nem került megbeszélés alá. Különösen tartjuk, hogy az intézőbizottság i tagok már hetek óta nem járnak ülésre. Ha nincsen idejük úgy adják át helyüket olyanoknak, akiknek van és akik szívükön viselik a sportot. Giorgiut szövetségi kapitány például azzal mentegődött az ülésről való elmaradást illetően, hogy neki sürgősen Bukarestben kell utaznia és így az utazás előkészületeivel van elfoglalva. Az ő távollétében a csapatot valószínűleg egy bizottság fogja összállítani.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

Színházi iroda közleménye
Grosavescu vendéjátékai. Két napi pihenés után ma már jele t-kenyen jobban érzi magát Grosavescu, hű és telegen smult, úgy hogy egész n biztos, hogy pénteken este tiszta fenyű hanggal kezdheti meg a zassn várt vendéjátékát. Ez a közb jött indispozíció lehetővé tette azt, hogy Grosavescu abban a sze eppen lephet a kolozsvári közönség elé legelőször, a mit legjobban szeret s a miben mindenütt a világon le nagyobb sikere volt: a Bazzók C-mió-jában. Bélini, bései, drezdai, budapesti kritikák egyhangulag azt állították meg, hogy minden szerepe közül a Bazzók Canioja a Grosavescu legfényesebb szerepe, a melylyel diadalmasan veri minden elődjét. A Bazzók péntek esti előadását térletűntben tartják meg s így erre az estére még káphatók korlátolt szám-ban jegyek. Szombaton Riglettóban 1 p fel Grosavescu. Hótfőn a Tosca kerül színre s erre az előadásra a 122. sorozatszamu jegy k érvényesek. A Riglettóra és Tosca-ra semmiféle jegy nincsen már a pénztárnál. Kedden a Bohém-élet-et adják s erre a 123. sorozatszamu jegyek érvényesek.

A MAGYAR SZÍNHÁZ ESTI MŰSORA
Csütörtök: Szemet szemért fogat fogért! (Udonság előszőr). Utána: Nők iskolája. [A molliere cyklus harmadik előadása. Rendes helyárrakkal. Premiér-béret 16 szám. Sorozatszám: 124.]
Péntek: Bajzzék. (Grosavescu vendéjátékával. Léva Ilona föllépésével. Előtte: Szemet szemért fogat fogért! [3. előszőr. Béret-szűnetben. Emet helyárrakkal. Sorozatszám: 125.]

Karlsbadból közvetlen importált
porcellán és Steingut-edények
éttermi-, kávéházi- és háztartási felszerelések, csiszolt préselt és fúvott üvegek, lámpaárak, delyobn, gyógyszer és befőttesüvegek legelőnyösebben beszerzhetők:
Ausländer Lajosnál Cluj
Piata M. Viteazul (volt Szechenyi-tér) 39. Telefon 954

Szombat d. u. fél négykor: Süt a nap. (Második ifjúsági előadás olcsó helyárrakkal. Előadó tanár Kiss Ec. S. Sorozatszám 126.)

Szombat este 8 kor: Rigoletto. (Grosavescu bucsuföl-lépésé el, és marcus Ritta vendéjátékával. Emet helyárrakkal. Napi béret 31. szám A. Sorozatszám: 172.)

Vasárnap délelőtt fél 11-kor: I. Anatole France. (Kuné Adar beve ető e óadása.) II. A fekete kenyér. [Ira Anatole France, előadja Oóór Lili.] III. Crainqu-bille. [Ünepsi előadás Anatole France emlékezetére. Mérskeit helyárrakkal. Sorozatszám: 128.]

Vasárnap d. u. fél négykor: Három grácia. II-odszor esti rendes helyárrakkal. Elővételi díj nélkül. Sorozatszám: 129.

Vasárnap este 8-kor: Pompadour Jubiláris előadás: 25-ödször. Rendes helyárrakkal. Napi béret 32. szám B. Sorozatszám: 130.

MOZGÓK MŰSORA

SELECT-mozgó. November hó 13. Premier. A NIBELUNGOK. A világhírű német hősköltemény filmen. Filmre írta Thea Harbou, rendezte Fritz Lang. Főszerepben Hanna Ralph és Paul Richter.

Urania mozgó. Csütörtök, november 13. Premier. Az erők szűze. Drámai elbeszélés, t-leszenzációs fordulatokkal, 7 felvonásban. Filmre alkalmazta a híres amerikai rendező D. W. Griffith.

Apollo Mozgó. Csütörtök, nov. 13. Premier. A szürke egerek II rész, A vörös gaz. 9 felvonás. Szenzációs amerikai bűntügyi dráma. Főszerepben Emilio Ghioni. Za la Mort.

15 év óta fennálló nagyobb városban, főtéren levő
Ékszer és aranyműves-üzlet elköltözés miatt eladó.
Megkeresések „Ékszer” jelige alatt a kiadóba intézendők

Legjobb harisnya
kapható Sándor Testvéreknél CLUJ, Calea Regele Ferdinand (v. Wesselényi-u.) 13. Nagy választékban érkeztek jumper selymek, hariszo, smirna és perzsa fonalak. **Legjobb bevásárlási forrás.** Sirocco 84

S. Eisenstädter

szücs és szörmeáruház

Mode de Paris

Telefon-szám: 768. **CLUJ** Táviratcim: MODEPELZ.

PIAȚA UNIRII No. 12.

Szücs és szörmeáruház
szücs és szörmeáruház
szücs és szörmeáruház

Angro osztály:
Calea Victoriei 2. Telef. 724.

Fiók:
Timisoara, Szentgyörgy-tér 1. szám
Telefon: 23-01.
Alba-Iulia, Calea Regele Ferdinand 4.

„Rador” No 1329

ZONGORA OCASIO
Kifűnő nangu rövid, kereszthuros zongorák, pianinók már 25.000 leltől kaphatók. Alkalmi vétel.
Telefon 13-45 sz.

STERNBERG
Oradea-Mare
Piata Unirei
2.

jön
n II.
árak mellett
rszony model-
gele Ferdal
al szemben
att készülnek

yva
Eladá:
oara
Timisoara-Fabrics

losság
válságos és
alu üzleti
regi vagy új
ezyetét fel-

cióra
tva.
egpontosabb
da, Cluj
No 34.

fát
k és fegyasz-
állít: Sta-
álya Cluj,
Telefon 804.

at.
kek
almak.
ruház
niriii7.

ék:
etekben.
és posz-
és kabát-
báronyok
stb. stb.
vásár

Kötel
Sürgőnycim-
szám 2-86

Lloyd
3022.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3—, vastag betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, al ástkeresőknek 30% kedvezmény

Zeneélék Timisoara levele van. 8124

A „Cluj Zsidó Menza Akadémia és Dióköthön“ étkezési helynek megrie- előtérmet keres a szük- séges mellékhelyiségekkel. Ajánlatok Steinfeld D. szigorlóorvos, Biasini- szálloda címen küldendők. 8115

Keresünk december 1-re való bejegyzésre egy nőten izr. vallású fűszer keres- kedő segédet román és magyar nyelv ismerettel. Ajánlatok kor, eddigi mű- ködéséről és fizetési igé- nyek megjelölésével kér Deutsch és Geist-cég, Lu- dosul de Mureș (Maros- ludas) 8116

Ió eladó szaképzett rő- fős parasztáru s fonalban jártas segéd kerestetik, Gottlieb, Cluj, Széchenyi- tér 34. Ugyancott tanuló fizetéssel felvétetik.

KUNWALD
Cluj, Str. Vlahuta (volt Koltai-u.), 3. Telefon 147.

Két lo részere fél is- táló és egy kocsis in azon- nal kiadó. Str. Pata 131.

Könyvüzletét az Új Kelet könyvostályá- nál fedezze! Bárhol meg- lévő könyvek beszerze- sését vállaljuk.

Gimnáziumi ér tségi- vel bíró fiatalember lehe- tőleg műszaki vállalatnál gykornoki állást keres. Leveleket eAmbicid⁴ jel- igére a kiadóba kér.

Úvegcsiszoló és tükör- gyár. Táblatveg raktár és úvegcsiszoló vállalat. Hibás tükörök újrafon- csorozása 1700

Rudolf Mosse Rt. 4130

Lassenco

Nemzetközi szállítási Vállalat
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii
32., I. emelet. Telefon: 640.
(Az Erzséthy Bank épületében)

Prompi
gyűjtőforgalom:
Berlin,
Wien, Bodenbach, Brunn

Átvész fix megállapodással nagyobb import-export szállítmányokat.

Alma, dió, fűszerek, fűszerek spe- cialis szállítása külföldre.

Libamájat veszek
a legma- sabb árban.

בשר כשר vágott liba és kecska allandóan legolcsóbban kapható. Zsírra rendelést elfogadok. Baumbaft, C. Reg. Ferdinand, [v. Wesselényi M-uca 10]

**Zeiss
Busch
Rodenstock**

szemüvegkülönlegességek

KUN MÁTYÁS FIA

1876 óta fennálló üzletében,
Cluj, Calea Victoriei No. 2.
orvosi rendelés, minta vagy választás szerint kaphatók

LADAGYAR

Mindenmü ládát és fadobozokat össze- szegzett és szétszedett részekben meg- rendelésre azonnal készít és bár- hova szállít a legolcsóbb áron

Sajovics és Lebovits faterkedés és ládagyar
Cluj, Strada Cernăuți (volt Kajantól-nt) 1 sz

Cukorka! Cukorka!

Cukorka, csokoládé, gyümölcs, sal és hus- konzervek csak a Cluj-Kolozsvár, Str. N. Jorga (v. Jókai-u.) No 23. alatt meg yilt

BOKOR & COMP.

cukorka és csemegeáru raktárnál
szerezhetők be.

Eladás nagyban és kicsiny- ben a legszolidabb árakon.

**Öltönyök,
Raglanok,
Ulsterek!**

Szántó és Komlós

Cluj,
A r a d Piața Unirii Satu Mare
14.

Orth. בשר Orth. בשר

Figyelem!

Megnyilt Bucarestben a város legforgalmasabb helyén egy szigoruan orth. בשר étterem, három elsőrangú, legmodernebben berendezett terem áll a tisztelt közönség rendelkezésére.

Kérjük a tisztelt vendégeket, hogy győződjenek meg kitünő konyhákról, tiszta és gyors kiszolgálásról.

Restauranț orth. בשר Princiar
igazgatósága (Hotel Princiar)
Bulevard Elisabeta No 17.

Az étteremben מניין

„AGECO“

R.-T.

CLUJ,
C. Reg. Ferdinand 82.

Gyári lerakatok:

Buhusi posztógyár
Prejmári posztógyár
Sroll pamutárugyár
Stb. stb.

Kémiai osztálya

képviseli a legelsőbb- rangu külföldi (német) vegyészeti gyárakat.

„Ageco“

R.-T.

CLUJ.

Szerkesztő hivatal é
Cluj-Kolozsvár L. P. P. (Bra)
Telefon: Sz és kiadóhiv és N. Sz.
A kéziratok szerkesztésé- zendők. Kéz adunk

1924 novem

Fron

Az olasz- gíába mert ismeretét. ellenzék elha parlamentbe hírasát. Ez angol konzer viláeg reakció in-athatatlau ingü fascizua örökéletü pil változandó-ég is a remeny

Az olasz- megelögelte végyik arra a szabad eib adja. Bizonyo paradicsombó ban s-m, min állítása. Mus a Matteotti-fé rülő erő c föleg pedig fascista vezér

Az olasz- hatalmas erőt nem tudhatni nyebet. De d számíthatatlan töse igazság lá mint az olasz, fascizmus, me büvoletben a ténelmi lezár arnál is inkább vényyel bir az három napig t

Perese az választásokat tékfi miadaddól fatabadó pol mely lehetővé folytatását. D ellenzéknek az lése már egy ilik, hogy a v lat van, ami a döntene el a k

Az olasz el- gulat régen eib kommunistátr ket és a két ő őszintén végyé ményzati bözep mindenesetre a hadsereg polit turak élete, ha ható mindaddig kedett munkául dícsőségért haj idéákat és a sz az egész nép b

Bzony, sz és helyzeté nem sem a könnye való. Nem a b zül való; véreé agyát paraszti tette természet- eszén való tulaj szemben nemoz amit ugy kell van: megtenni tet nélkül, a sz azt a látszatot dekében cselel

Nehéz, nagy de segít neki- beit mutogatva kozhat a nép e s ha sz ellenzék igazságáról, akk